

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben házhozordva
vidékre postánküldve

Egész évre . . . 4 trt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések Árszabály
szerint közöltnék.

SZOBOSZLÓ ÉS VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. ho
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.

Kéziratok nem adnak
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. hova
a hirdetések és előfize-
tések küldendők.

Nyilvántartási közlemények
soronként 15 kr.

Szülők figyelmébe.

Az iskolák rövid pár nap mulva megnyil-
nak. A gyermekcsereg ismét megkezdí egy új
tanév munkáját, hogy ismeretekben gyarapodva
megszerezze a műveltségnek, a tudásnak azt a
fokát, a melynek megszerzése nélkül boldog-
gulni ma már lehetetlenség még a legegyszer-
űbb embernek is.

A haladó kor bizonyos műveltségi fokot
kiván még a legegyszerűbb embertől is. A ki
ezt megszerzi, az boldogul, a ki meg nem
szerzi elmarad, s az életben igen sok kárát
vallja műveletlenségének, elmaradottságának.

A gyermekek taníttatása és neveltetése ma
már olyan elmulasztatlan kötelessége minden
szülőnek, hogy a mely szülő ez ellen vét, az
gyermeke ellen követ el helyrehozhatlan mu-
lasztást és bünt.

A tudatlan, műveletlen ember az életben
csak botorkál, egyik nehézség után a másikkal
kénytelen küzdeni, mert a tudatlanság valóság-
os átok, a mely egész életen keresztül kíséri
azt, a ki a legszükségesebb ismereteket meg-
szerezni elmulasztotta.

Épen ezért első kötelességök a szülőknek
gyermkeiket nevelni, taníttatni, mert csak úgy
lehetnek nyugodtak a felől, hogy gyermekeik
az életben boldogulnak. Az a szülő, a ki gyer-
mekeinek iskoláztatását, taníttatását elhanya-
golja, valósággal útját állja gyermeke boldogu-
lásának, mert a mai életviszonyok között tu-
datlanul lenni egyértelmű a szerencsétlenséggel.

A most megkezdődő iskolai év folyamán
tehát teljesítse minden szülő lelkiismeretesen
gyermkei iránt való ezen legfontosabb köte-
lességét, mert csak így tesznek eleget a szülők
legszebb és legfontosabb szülői kötelességök-
nek.

A hatóság pedig örködjön éber figyelem-
mel az iskolák felett. A kötelességöket elmu-
lasztó szülőket serkentse, figyelmeztesse, s ha
mindez nem használna, törvényadta jogánál
fogva még büntetések alkalmazása által is has-
son oda, hogy a tanköteles gyermekek szor-
galmasan látogassák az iskolákat.

A tanítói kar pedig, amelynek úgyszerete-
lében sohasem kételkedtünk, hasson oda, hogy
a gyermekek kedveljék meg az iskolákat, s te-
kintsék azt olyan helynek, ahol jövődöbeli
boldogulásuk legbiztosabb eszközeit szerzik
meg.

Ha mindezek a tényezők helyesen felfogva
hivatásukat egyesült akarattal egy cél felé
törekcszenek — úgy kétségen kívül fel fog vi-
rágozni népoktatási ügyünk.

Közgyűlés.

Hajdú-Szoboszló város képviselő testülete ma
egy hete d. e. 10 órakor rendkívüli közgyűlést tartott
a városháza nagy tanácsstermében.

Szivos Géza volt főjegyző emléket és érdemeit
Kovács Gyula polgármester előterjesztésére jegyzőköny-
vilag megörökítette a közgyűlés, s erről az özvegyet
kivonaton értesíteni rendelte. Temetési költség ezimen 4
havi fizetést, vagyis 383 frt 36 krt utalványozott ki a
közgyűlés az özvegynek. Ezenkívül feikérte a közgyűlés
Rázsó Gyula kir. tanácsos alispánt, hogy a főjegyzői állás
betöltése iránt, mint a tisztújító szék elnöke intézkedjék

A város jövő évi költségvetési előirányzatának
összeállításával a tanács bízott meg.

A gyámpénztári tartalékalapból egy 22 frt 38
kros számla értéke kiutaltatott.

Az izraelita iskolaszéknek az 1897/98-ik tanév-
ről szóló jelentését tudomásul vette a közgyűlés.

A közgyűlés 1/4 11 órakor ér véget.

A tüdőgümőkór.

Irta: Dr. Hetényi Lipót.

Ez az oka annak, hogy az emberi test hom-
lokreszei, az arccsontok, az arcbőr és az orrtest-
tömege hidegben sem szokott sem takarót kívánni
sem megfagyni, míg a fülkagylók, a kezek, lábak,
melyek belülről ily speciális melegítő levegőtö-
meggel nem bírnak, könnyen megfagyhatnak.

A meleg éghajlatok alatt természetesen nincs
szükség arra, hogy az arccsontok és arccsontok
belső légmelegítés vagy légfűtés által a hideg-
veg megfagyás ellen védecsenek, de annál na-
gyobb szükség van e belső melegítésre a hideg
éghajlatok alatt vagy nálunk is nagy hidegekben,
a midőn a melegítő barlangok nélkül az arccsont-
tok megfagyásai napirenden volnának.

Az iksont és rostacsont barlangjainak meleg
levegője lehet az agyvelő melegítését is támogat-
ják, és ezzel az agy működési képességének eme-
lését, vagy hideg időben is egyenletessé és rend-
szeressé tételét, mozdítják elő.

Mennyire fontos körülménynek kell tartanunk
az arccsontok belső melegítő légfűtését, könnyen
beláthatjuk, ha meggondoljuk: mivé lenne az em-
ber, ha arccsontjai elfagynának, mennyivel bor-
zasztóbb állapot volna ez a fülek, kezek, ujjak,
vagy lábak elfagyásánál.

A „Pesti Napló” két év előtti néhány számá-
mában Pekár ur Éjféli nap című tárczacikkében
felemlíti, hogy a muldeni (Scandinavia) kórházban
látott arccsontok teljes felbomlásban levő, apo-

lás alatti egyéneket, és felemlíti, hogy ezen beteg-
ség ott a rendkívül hidegség és 1/4 évig tartó téli
sötétség országában nem épen ritkán szokott elő-
fordulni.

Vajjon e szörnyű torzbetegség nem abból
származik-e, hogy az arccsontok és általában az
arccsontok belső légfűtésük dacára is a nagy
hidegben egyszer-máskor mégis megfagynak.

Az által, hogy a körlevegő belégzéskor az orr-
üregeken gyorsan keresztül vonul, és ezen gyors
áthaladása alkalmával a mellékbarlangok kivezető
nyílásai felett is gyorsan átsiklik, a mellékbarlang-
ok levegőnek egy részét, de csakis egy részét,
kiszívja és magába felveszi, hogy együtt ha-
ladhassanak tovább a choakon keresztül a garatba,
légsőbe és tüdőbe.

A mellékbarlangokból történő részletes lég-
kiszivattyúzás mechanikáját úgy képzeljük, mintha
egy üres üveg nyitott szája felett vízszintesen végig
fűvünk, mi által a vízszintes erősebb levegőáram
nemcsak az üveg levegő, de még annak netáni
folyadék (parfum) tartalmát is képes lesz az üveg-
ből részben eltávolítani.

A barlangokból kijövő melegített levegő az
orrrnyílásokon behatoló részben még hideg levegő-
vel azért is egyesül és elegyedik, hogy ezt meg-
melegedni segítse, és hogy a torok és tüdők meg-
hűlésének ez által is eleje vétecsék.

Az orrüreg mellékbarlangjaiban légserecsnek
okvetlen kell végbemenni, mert fel nem tehető,
hogy állandóan, tán 50—60 éven keresztül egy és
ugyanazon levegő maradjon a mellékbarlangokban.

E légserecs csakis akként történhetik, hogy
minden belégzésnél, valamint minden egyes kilég-
zés alkalmával, a barlangok nyílásai felett elvo-
nuló léghuzam által a levegő egy része a barlan-
gokból kivonatit, míg ugy a belégzés, mint a ki-
légzések után beálló kis légzési szünetek alatt ezen
barlangok ismét megtelnek levegővel, vagyis a
belőlők eltávozott meleg levegő a külső hidegebb
levegővel pótoltatik.

Az orrrnyílásokon beszitt körlevegő tehát nem
fog az orrüregben egyenes irányban haladhatni,
hanem ép azon oknál fogva, hogy a kívülről be-
nyomuló levegőből kell a barlangoknak ismét meg-
teltetni: a barlangnyílások felé irányuló oldaleágazá-
sokra lesz kénytelen a benyomuló körlevegő
oszolni.

Ezen oldaleágazások száma ugyanannyi lesz,
mint a hány mellékbarlang-nyílás van a tulajdon-
képeni orrüregben.

Ezen szétsugárzó légmozgások egyuttal azt is
eredményezik, hogy a kívülről az orrüregbe
hatolt levegő a tulajdonképeni orrüreg nyálkahár-
tyával fedett falaihoz közeledik, azokhoz simul, és
azokkal jobban és könnyebben érintkező, a kül-
világból magával hozott, és benne vegyűlve levő
különböféle tisztátalanító por, tüst és egyéb piszok
részek az orrüreg falaira még idejében fognak le-
rakodhatni, mi által a tüdőbe törekvő levegő

Fisch Albert

gazdasági gépek gyári raktára és termény
üzlete H.-Szoboszlón, Gátoldal, F. Tóth Károly
úr házában, Ornstein Dezső ur mellett.

Mindennemű gazdasági gépek jutányos áron, előnyös feltételek mellett kaphatók.

Termények a legmagasabb napi áron vétetnek.

megtisztítása már az orrüregekben is hatalmas módon és alaposan lesz eszközölhető.

Az orrüreg mellékbarlangjainak egyik fő és felette lényeges rendeltetése tehát az orrüregbe nyomuló körlevégő ily módon való megtisztítása is. Mi ebben találjuk az orrüreg mellékbarlangjai élettani működésének egyik legszebb, leghasznosabb és legraportusabb nyilvánulásait.

A garat.

A garat lassan keskenyedő tölcészerű hosszúcsú, felülről hátra és lefelé görbülő üreg. Ha jól felnyitott szájnál, főleg a nyelv lenyomása mellett a szájüreg mélyébe tekintünk, rendes viszonyok között nem látunk a garatból egyebet mint annak lefelé görbülő hátsó falát.

A garat mellső tágabb részén felül a choanak, alul a torok közvetítése mellett, a szájüreggel, míg lehajlott alsó részén a bázisínggal és a gégevel közlekedik.

A garat középszámítással 114 mm. hosszú, átmérője felül 23, alul 11, és így átlag 17 mm (K. M.) ürterületi nagysága e szerint átlag 332 kcm. falterülete pedig 747 nem, vagyis a benne megfűtött 332 kcm. levegő 747 nem. nyákhártya felülettel érintkezik.

A garat oldalfala felső részén mindkét oldalon egy-egy 5 mm. magas és 3 mm. széles (Purjesz 68) nyílás mutatkozik.

E nyílás megfelelő a külfül nyílásának és egy 36 mm. hosszú csatornába, a fül belső csatornájába vagy az Eustach kúrtba vezet. E kúrt belső nyákhártya felülete 5 nem, vagy is ugyanennyi ürterületű pedig 3 kcm. levegő 5 nem. nyákhártya felülettel érintkezik benne.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézet jelentése szerint a héten szeles, meleg, száraz időjárás várható.

— **A király születésnapja.** Ő felsége születésnapja alkalmából esütőrtökön délelőtt istenítisztelet volt a ref. és a r. cath. templomokban, a melyen a különböző hatóságok is testületileg résztvettek.

— **Személyi hírek.** Adler Farkas és neje a héten érkeztek haza Marienbadi fürdői tartózkodásukról. Adler Samu takarekpénztári igazgató ugyancsak a héten Tatrafüredre utazott fürdőzni.

— **István király nevenapja.** Szt. István király napja alkalmából tegnap ünnepi istenítisztelet tartat-

T Á R C Z A.

Gyermekgyűlölet.

Nevetve sompolyog a dülögő korbély után. Egy csöppese, kinek esze még csak a játékon jár; szomorú helyzete nem gyakorol nyomást szívére, hogy facsarja összetörje, mint összetöri majd ő azt a párfileres játékot, melyet vigyázva tart még kezében és teli örömmel tipeg vele a részeg után. Még kicsiny lelkébe nem rajzolódhat a gyalázat képe, mely megutáltatná vele az édes apát.

Ne vess és dudolj, szegény gyermek, hisz dudol apád is! A korcsma csupasz zöld asztalára könyökölve dudolja, hogy volt neki egy szép szeretője, nem is olyan régen, Lehorgaszija fejét, kialudt fenyő szeméin mintha könyök ragyognának, s a mint dudolja tovább a régi dalt, hogy mért is tudta ugy szeretni, mért nem tudta felejteni, fölörditi: A könnyesepet szemében mérgesen szelbörzolja a kezével, megragadja a kis fiút és rázza gépiesen, mintha csak ez nyujtana neki enyhülést, ezzel hívna a feledést.

A kis fiú összeszesi kezeiket és úgy kerli:
— Édes apuskám ne bantson! Nem vagyok rossz, Magszanja egy munkás. Kezével megfenyegeti az elázott embert.

— Ne bantsa azt az ártatlant, mert különben velem gyűlik meg a baja.

Az apa elengedi a kis gyermeket, egyet, zokog és nyűszorgó hangon ismételi, hogy mért nem tudja felejteni. Aztán oda tántorog az őt megfenyegető emberhez, leül mellé és elszontyorodva hebegi, miközben a kicsinyre mutat:

tott a r. cath. templomban. Az állami hivatalok a törvény rendelkezéséhez képest szüneteltek.

— **Az izraelita hitközség részvéte.** Szivos Géza főjegyző halála alkalmából az izraelita hitközség a következő részvétiratot intézte a gyászoló özvegyhez:

Özv. Szivos Gézané urnó Ő Nagyságának.

A h.-szoboszlói izr. hitk. özség mélyen érzi a súlyos csapást, mely Nagyságodat kitévő férje Szivos Géza ur, H.-szoboszló város főjegyzőjének mindnyájunkat megdöbbentett gyászos elhunytával érte és őszinte szívvvel osztozik mérhellen fájdalomában.

Szolgáljon Nagyságodnak vigasztalásul azon tudat, hogy a mindenki által tisztelt és szeretett férfiú, s kiváló tehetségű, aranytiszta jellemű tisztviselő elhalálozásával közeletünket is nehezen pótolható veszteség érte.

Midőn végül kívánjuk, hogy a mindenható jó Isten adjon Nagyságodnak erőt nagy fájdalmának elviselesére, egyben nagybecsű tudomására adjuk, hogy hitközségünk e hó 8-án tartott ülésében jegyzőkönyvileg is kifejezte igaz fájdalmát és részvétét.

Legyen része a megboldogult nagy lelkének az örök üdvben és világosságban!

A hitk. képviselőség megbízásából

Szép Samuel

Weinberger Gabor

hitk. jzcs.

h. elnök

— **Az alsó szabolcsi-tiszai ármentesítő társulat** közelebb tartott ülésében Augyalházát az ártérbe bevonta.

— **A polgáriiskola állami kezelésbe** vétele folytán a közoktatásügyi miniszter a múlt heteken nevezte ki a polgáriiskolai tanítókat, névszerint: Szécsi Miklóst, Felbóthy Lászlót, Pólya Mihályt és Szakaes Jánost. Gratulálunk.

— **Rosz a dinnye.** Az idén a nagy szárazság miatt megbízott a dinnye, úgy, hogy a piacon alig lehet valamine való dinnyét kapni. A rendőrség figyelemmel is tartja reggelenként a dinnye piacot.

— **A függetlenségi olvasóköri** ma este saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez a város erdejében.

— **A dalárda esütőrtökön** érkezett haza aradi tanulmány utjaról.

— **Az osztálysorsjáték** ötödik osztályának húzása f. hó 24. és 25-ik napján tartatik meg. Vétel-sorjegyek erre a húzásra **kedden délelőtti 10 óráig** kaphatók lapunk szerkesztőségénél. Főnyeremény a mostani húzáson 50000 frt.

— **A vadászati évad** augusztus hó 15-én megkezdődött. Ezen naptól kezdve már nyulakra is lehet vadászni.

— Ez az oka mindennek. Mikor e világra jött s itt hagyta a világot, s szegénységet és engemet.

A másik csak nézte, hogy kiről beszél a korbély. Ezt is megtudta, mert az, ha akadozva is, de bőbeszédűséggel tovább hebegett:

— Szerettem, szerettem jobban életemnél. Vigyáztam reá, őriztem inkább, mint a két szemem világát. Szegények voltunk, de gazdag volt a szívünk: nagy volt a mi szeretetünk; ha nem jutott egyéb száraz kenyérnél, azzal is megelégedtünk, mert jobb volt az a gazdag drága kalacsánál, édes volt a csóktól, mely között elfogyasztottuk.

Lehajtotta fejét az asztalra és sirva folytatta:

— A golya kelepelt kis fészünk fölött és ez az átkozott korbély bögve jött a világra, ő pedig, az én jó hitvesem kilehelte lelkét, angyallá lett, engem itt hagyott ezzel az utálatos korbélyval a pokolban. Itt égek folytonosan, míg egészen el nem égek.

Az idegen undorodva kelt föl és távozófélben odadobta a korbélynek;

— Az italtól, ha ugyan telik rá!

Egyik kezét kiveszi feje alól és hadonászni kezd a nélkül, hogy az asztalon nyugovó fejét fölemelné, üti a levegőt ott, a hol sértőjét hiszi, miközben álmosan motyogja:

— Mi köze magának ahhoz, hogy telik-e, ütöm-e a korbélyt?

Keze lehanyatlak. Még beszélni akar, de nyelve nem forog, érthetetlen, álmos hangok jönnek csak szájából és ezek is mindig halkabbak:

Elaludt.

A kis fiú ott ül mellette. Az eddig kezében szorongatott dobozt most le méri tenni az asztalra és kiszedi belőle a festett fakatonakat. Ugy örül nekik

— **Az angyalházi Nagy-rét** lecsapolását legközelebb megkezdik. A héten egy bizottság már szemlélt is tartott a lecsapolandó területen.

— **Főjegyző választás.** A Szivos Géza halála folytán megüresedett városi főjegyzői állása szeptember hó 1-ső napján megtartandó időközi tisztújító közgyűlésen fog választás útján betöltetni. A választás határnapját a héten tüzte ki Rázsó Gyula kir. tanácsos alispán. A főjegyzői állásra egyetlen jelölt Pénztáros István rkapitány, aki így minden valószínűség szerint egyhangulag fog megválasztatni. A főjegyzői állás betöltésénél történendő személyváltozás illetően megoldása városzerte általános megnyugvást kelt.

— **A pavillonba** szeptember hó első napján új bérlő jön: Szmerka Lajos h.-bőszörményi vendéglős. A társaság már meg is kötötte a szerződést az új bérlővel.

— **Az iskolák a héten megkezdődnek.** Figyelmeztetnek a szülők, hogy gyermekeiket beírni, illetve felküldeni el ne mulasztassák.

— **Adomány.** Ádám Jeremiás a Katona János elleni ügyéből kifolyólag részére megítélt 50 kr. kárösszeget a városi szegény pénztárnak adományozta.

— **Nagy szárazság.** Városunk határán — a határ egyes kisebb részeit kivéve — kilencez hét óta nem volt számbavehető eső. Elképzelhető tehát, hogy a tengerik s általában véve a kapás növények igen gyengén allanak s nem bíznak valami kecsesgető eredménnyel. Az új ültetésű szőlők is szenvednek a szárazság miatt, mert azokra is kellett volna a nyáron által egy pár jó eső. A nyári földmunkákat is hátráltatja a szárazság, mert szántani nem lehet. Szóval nagyon óhajtható volna egy jó csendes eső.

— **Két halott egy koporsóban.** Pinter Gabor V. t. 19 sz. a. lakosnak a felesége pár hét előtt kettős gyermeket szült. A kicsikék 21 napig éltek s ugyanazon egy napon haltak meg. A két leány gyermeket egy koporsóban temették el.

— **Az alább közzölt imát** azzal a kérelemmel küldték be hozzánk, hogy azt lapunk legközelebbi számában bocássuk közre:

Jeruzsálemi ima.

Óh Uram! Óh Jézus Krisztus! Hozzád kiáltunk! Óh szent Isten irgalmazz minékünk és az egész emberi nemzetnek! Tisztíts meg minket és mutasd meg irgalmadat! Kerünk téged hallgassd meg a mi kérésünket, és a te szent neveddel dicseressék a Jézus Krisztus és a boldogságos Szűz Mária. Ámmen.

A kérelemnek ezennel eleget teszünk.

Már régen kívánta, de apja, mikor említette neki szidta, verte, hogy az ő szájától akar a korbély ellopni a katonáira.

Ma a szegény teremtés vágya mégis teljesült. Egyik bácsi ezeket a katonákat akarta hazavinni kis gyermekének. Az apjával kóborló szánandó teremtés meglátta, oda sompolygott a bácsihoz és nézte, majd elnyelte szemével a kedves játékot. A bácsi ezt észrevette és megkérdezte a fiutól, hogy akarja-e?

A fiucska sápadt arca az örömtől kipirult. szeméi fénylettek és két kézzel kapott a játék után. Megköszönte szépen a jó bácsinak az ajándékot.

Apja rámondott:

— Adod vissza!

A gyermek sirni kezdett és a jó bácsi részvétellel csititgatta a szánandó gyermeket, a kit nem most látott először a korbély mellett. Az apához is beszélt, monddott neki annyit, hogy ha egy cseppnyi becsületérzes és józanság lett volna benne, haza megy kialsuzsza mámorát és aztán sohasem teszi be lábát korcsmába. Gyermekét gyengéden, szeretetteljesen keblére öleli és megfogadja hogy józan lesz, dolgozni fog azért a gyermekért, az ő drága halottjától reámaradt örökségért.

De nem fog ő rajta már semmi.

A korcsmáros sóvár tekintettel hosszasan nézi a játékba merült szép gyermeket. Közeledik hozzá és szinte ragyog az arca, mikor megcsókolja, szinte idegesen rázza fel apját álmából.

— Ez nem hálószoba, hanem korcsma! — mondja az ébredőzőnek.

— Az a jó ha korcsma! Korcsmáros még egy féllitert — szól szemeit dörzsölve.

A korcsmáros elhossa a kívánt bort. El akar

Vidéki hírek.

— **Viharok.** A héten Tisza-Füreden, Kócsan B.-Ujvároson, H.-Böszörményben nagy viharok voltak, amelyek különösen a dohányban okoztak tetemesebb károkat. A vihar mindenfelé jéggel ment el.

— **Betörő banda Debreczenben.** Ugy látszik, hogy Debreczenben egy szervezett betörő banda garázdalkodik. Legalább erre enged következtetni az a körülmény, hogy a múlt héten nem kevesebb mint öt betörést követtek el Debreczenben eddig ismeretlen tettesek. A rendőrség a bandának nyomában van.

— **Felfalta a disznó.** H.-Nánáson történt az eset hogy Bozsár István csürhésznek egy 9 hónapos gyermekét a szobába beszabadult disznó a szó teljes értelmében felfalta, úgy, hogy a gyermeknek csak a feje maradt. Mikor Bozsárné haza ment, s gyermekét meglátta, rémületében szörnyet halt.

— **Derecskén** az elmúlt héten 5 tüzeset fordult elő. A hatóság azt hiszi, hogy a tüzek gyújtogatás folytán támadtak. A nyomozat a tettes kézrekerítése céljából erélyesen folyik.

— **Nagy szerencsétlenség az aradi hadgyakorlaton.** Az aradi hadgyakorlaton csütörtökön állítólag nagy szerencsétlenség történt. Az aradi ezred ugyanis a Temesfolyón akart át kelni, miközben a folyón levő idjleszkadt s a katonák a vízbe zuhantak. A szerencsétlenség következtében állítólag 80 katona vesztette életét. Ez a hír azonban még megerősítésre vár.

— **Debreczeni diákok Amerikában.** A debreczeni ref. főiskolából közelebb 7 hitanhallgató utazik ki Amerikába, hogy az ottani ev. ref. egyházakban lelkesíti hivatalt vállaljanak.

INNEN-ONNAN.

— **A dohányosok figyelmébe** Napról-napra inkább az a meggyőződés kezd lábrakapni az orvosok között, hogy a dohányzás inkább árt az emésztőszerveknek, mint a légző organumoknak. Erre vallanak már azok a változások is, a melyek a dohányosok szervezetében beállanak. Ezek: a fogak elváltozása, a mennyiben erős dohányosoknak ritkán vannak ép fogaik, a száj és garat nyálkahártyájának meglobbosodása, az ízlelő-érzek eltompulása és az annyira gyakori gyomorhurut. Mert a mennyire nincs bizonyítva, hogy a dohányfüstöt, a mely a tüdőbe jut, a légkölyagocskák vegyileg feldolgozzák, annyira be van bizonyítva, hogy a gyomor a dohányzásból eredő valadékokat feldolgozza és megemészt. Különösen az éjjel és reggel éhgyomorra történő dohányzás okoz emésztési zavarokat.

menni de a gyermek vi-szatartja. Neki nincs gyermeke. Ha ez az övé volna. Jól esik neki, hogy a vendég lehuzza maga mellé a székre.

— **Korcsmáros ur!** — szollítja meg akadozó nyelvvel, — szegény vagyok, de becsületesen megfizetek és nem bantok senkit.

— Nem senkit mást, csak ezt a szegény gyermeket.

A részeg ránéz a fiúcskára mérgesen fenyegető tekintettel. A kis fiú félénken húzódik a korcsmáros mellé.

Megérdemli, korcsmáros ur, ez a kölyök. Miatta halt meg anyja, miatta lettem én korhelyi. Elvesztettem jórészt anyagomat, a ki rossz indulataimat elfolytatta beczégető édes ajkaival. Mikor a rossz megszált, mikor inni kezdtem, ő meg tudott állítani a mértéknél. De most. Ha nem nézném a törvényt, megölném ezt a kölyköt, ki megölte anyját és az én édes lelkem feleségemet.

Lehorgaszta fejét és csukló zokogásban tör ki.

A fiúcska összeteszi picziny kezeit, hogy ne bántsa, s még inkább odasimul a korcsmároshoz. Ez pedig folytonosan nézi, míg egyszerre csak karjaiba emeli és úgy kérdezi gyengéd meleg hangon:

Akarsz e kicsikém az enyém lenni?

A részeg föltápszodik.

— Komolyan beszél korcsmáros ur?

— Nekem nincs gyermekem, ennek a gyermeknek meg nincsenek szülei, hát így egymáshoz valók vagyunk.

Az apa bele csap a korcsmáros kezébe és örömmel dadogja:

-- Minden vasárnap ide jövök az áldomás megívására.

Azzal kiténfergett a korcsmárból.

Nagyon ártalmas a dohányzás tornázás, tánczolás, hegymászás és kerékpározás, szóval nagy testmozgások alkalmával. Határozottan egészségtelen dolog a szivart és a pipát végigszívni, a füstötj mellre szívni, illetőleg lenyelni és a pipát és szivart folyton a számban tartani. A pipázás általában kevésbé ártalmas, mint a szivarozás és cigarettázás. Az egészséges pipaszárnak hosszúnak és állandóan tisztának kell lennie. A dohányzás valamennyi módja között legveszedelmesebb a cigarettaszívás. A keletről impornált opiumos cigaretták határozottan mérgező hatásúak eltekintve, a cigarettapapiros füstje marja a szemet és a gégehurutot idéz elő. A dohányzás okozta kellemetlen mellékhatások legtermészetesebb ellensúlyozása a szájüregnek gondos ápolása. Minden erős dohányos tartson odahaza magának sósvizet s azzal öblögesse ki napjában hatszor a száját. Legcélszerűbb az öblögetés az étkezések és a lefekvés előtt.

— **Kőtalpu cipők.** Ujjab időkből a feltalálók a lábbeli tökéletesítésére adták magokat. Mindenféle új sarkat és talpat találnak ki, a melyek mind állítólag kitűnőek. A legújabb találmány a kőtalpu cipő, a mely úgy készül, hogy egy közönséges cipő talpát enyvel kevert, zuzott kavicsal kenik be. Ezekkel a talppal különösen sikos téli időben biztos a járás.

— **Különös árjegyzék.** Budapesten, a Városligetben egy amerikai gyorsfényképező bódéjában a következő árjegyzék fityeg: >Leggyönyörűbb fényképek kötönféle árakban: Jottállítás teljes hasonlatosságért 2 frt. Igen nagy hasonlatosság 1 frt. 50 kr. Családi hasonlatosság 50 kr.

— **Mire gondolnak a nők.** Hogy a nők a bölesőtől a sűrű mire gondolnak, azt sokkal nehezebb megállapítani mintsem az ember hinné. Ezért egy újság felkérte női olvasóit, nyilatkozzanak ez iránt. A beérkezett levelekből a tiszteltreméltó folyóirat a következő végeredményt szűrte le. Négy éves korában a leány az édességre gondol, 6 éves korában a babáira, tizenhárom éves korában az udvarlőira, tizenöt éves korában egy regényes házasságra, Mikor azután asszony lesz, huszonegy éves korában az első gyermekére gondol, harminczöt éves korában boldogtalan, a mikor az első ősz hajszálát észreveszi, negyven éves korában boszantják a tulságosan korán keletkező ránczok, ötven éves korában a multak emlékeire gondol s hatvan éves korában már csak az unokáival törődik.

Piaczi árak.

— 1898. Augusztus 20. —

Buza (tavalyi) mmként	—	—	—
» idej	»	8.50	8.70
Kétszeres	»	7.20	7.50
Rozs	»	6.30	6.60
Árpa	»	5.30	5.50
Tengeri	»	5.80	6.00
Zab	»	5.00	5.10
Köles	»	—	—

Ingatlanok forgalma.

H.-Szoboszlón.

1898. aug. 13—20-ig.

Kiresi János és neje veszik Bakonyi György és neje tilalmasi szántóit 5550 frtért.

Szabó Lajos és neje veszik Kiss Erzsébet Bordán Imréné szántóját 180 frtért.

Katona Róza s fiai öröklők Katona Antal pangalházi ingatlanait.

Horváth Borbála öröklők Sz. Váczai Nibály földjét, Tökés János öröklők Tökés Gaborné ingatlanait.

Agárdi Lajos öröklők Agárdi Lajosné házasságot. Kigyós Klára Szabó Józsefné atveszi Szabó József házas udvar haszonélvezetét.

Tóth Sándorné veszi Pintér János és neje házasságot 240 frtért.

Domokos Gábor és Erzsébet kiskoruk öröklők Domokos Gábor ingatlanait.

Tóth Ferencz és neje veszik Bakonyi György és neje csatornakerti szőlőjét 600 frtért.

Nagy Károly atveszi Czeglédi Zsuzsanna házasságot 100 frt értékben.

Cseke Lajos és neje veszik Czeglédi Amália vénkerti szőlőjét 330 frtért.

Molnár Mihály és neje veszik Czeglédi Margit ingatlanát 800 frtért.

Tilkó Andras és neje veszik Rásó Gáspár és Julianna angyalházi földjét 145 frtért.

Harsányi István öröklők Harsányi Imre ingatlanait B. Nagy Lajos öröklők B. Nagy Lajos házasságot Bési Zeuzsanna öröklők Bési István házasságot

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

F e h é r G á b o r .

ad. 4267. érk. aug. 17.

1898.

Hajduvármegye alispánjától.

10454.

98.

Pályázati hirdetmény.

Hajdu-Szoboszló városában elhalálozás folytán üresedésbe jött 1000 frt készpénz fizetéssel és a magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak szedésével elérhető mellékjövédellel javadalmazott főjegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényes képesítésüket igazoló okmányok, esetleg más bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket a folyó augusztus hó 30-ik napjának délután 5 órájáig H.-Szoboszló város polgármesteréhez adják be, a kitűzött határidő letelte után beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1898. aug. 15.

Rászó Gyula

kir. tan. alispán.

A pavillon vendéglői felszerelése, és pedig: **székek, asztalok, tükrök, üvegek, poharak, asztalkendők**

Kiss István tulajdonos által **darabonként,** vagy együttesen, készpénz fizetés mellett eladtnak. A venni szándékozók értekezhetnek a tulajdonossal.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

g y ó g y i t h a t ó k

e kitűnő hatása és teljesen ártalmatlan

„Glandulen“ használata által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulatos sikerek régiebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és hírneves orvosok által.

Glandulen a legbiztosabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen hiányával megbetegszik, Glandulen czélszerű használata fokozza a természetes gyógyulást.

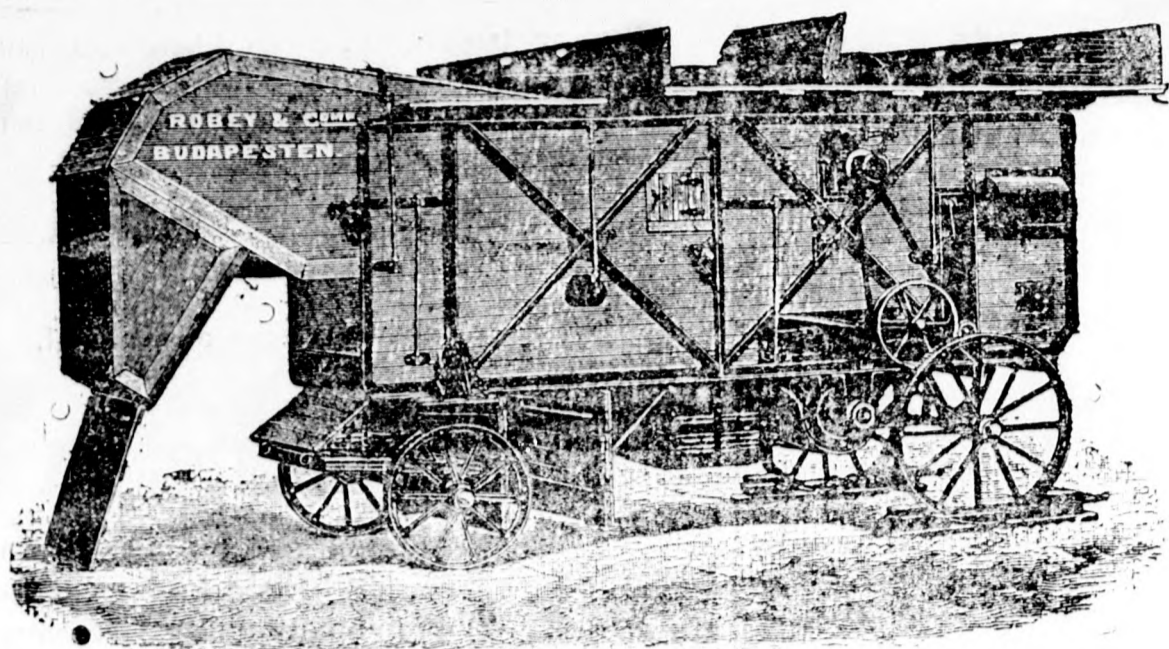
Glandulen nem mesterséges utón előállított vegyi szer melyeknek többnyire nem kívánt kellemetlen mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

Glandulen előállítatik Dr. Hofman utóda által Meerane (i/S) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellemes és alkalmas alak bevévésre. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulen-nek megfelelő 0.05 besűrített mitrigyanya got és 0.20 izjavító tejzúkrat.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva van utanzatoktól óvakodjék. -- Változatlan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulen kapható minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerár,

Budapest, Károly-körút 5. szám, hornan kívánatra terjedelmes ismertetés és használat utasítás orvosoknak, valamint betegnek bérmentve küldetnek. (8-10)

ROBEY & CO. COMP.

gépgyárosok.
Budapest IX. Rákos-utca 7-9 szám
(az iparművészeti muzeum mellett).

Legelső gyártói a vaskeretes cséplőgépeknek
Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek, uti mozdonyok
visszint fekvő talpuzatos gőzgépek, Cornwall gőzkazánok, maga
nyomású vagy Compound Robey stabil-gőzgépek mozdony
kazánnal malmok és malomberendezési tárgyak.
Árjegyzékek és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.
(10-12)

Özv. Weisz Ignáczné tulajdonát képező a régi faraktár helyiségében lévő ház udvar örök áron eladó, vagy több évre haszonbérbe kiadó.

97
1898

Hirdetmény.

H.-Hadház város tulajdonát képező a Dugó korcsmánál a Debreczen nyiregyházi törv. hatósági ut mellett fekvő mintegy 242. kat hold homoktalajú föld szőlő telepítés céljából 800 □ öles parcellákban a f. év szept. 19-én és folytatva naponként d. e. 8-12. d. u. 3-6 óráig a helyszínen tartandó árverésen örök áron elfognak adatni olyképp, hogy a 10-15 frt bántalpenzen kívül vételár 1903, 1904, 1905, 1906 és 1907. évek nov. hó 1-ső napján lessz 20-20%-jával lefizetendő, addig pedig 1899. Január 1-től vevők 6%-os kamatot fognak fizetni.

Venni szándékozők az árverési feltételeket a közleg. jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

H.-Hadház, 1898. aug. 8.

Sinay János főjegyző. **Bacshó Gábor** h. főbíró.

Fáy-crème.

Több évi hosszas vegyelemzésem után sikerült előállítanom egy olyan vegyercrémét, amely az arcznak eredeti színét állandóan megtartja, sőt annak üdeségét, finomságát napról-napra fokozza s széppé teszi.

Tagadhatatlanul — örömemre szolgál, hogy a hölgyvilág részére oly vegyercrémét sikerült előállítanom, mely csupán **egyedüli** szer, mely nem ártalmas az arczbőrre.

Tudva azt, hogy az idáig létező arczkenőcsök **higanytartalmuknál fogva mind ártalmasak**, sok évi vegyelemzésem után arra törekedtem, hogy tökéletesen **ártalmatlan** vegyszert állítsak elő. Fáradozásomat siker koronázta, mert a Fáy-crème csodás hatása abban rejlik, hogy **higanyt nem tartalmaz**, s az az arcznak bármilyen hosszú használat után is, ártalmára nincs.

Ezek szerint:

A Fáy-crème egyedüli ártalmatlan vegyszer, szeplő, májfoltok, vörös pattanások, miteszer és mindennemű bőrtisztatlanság ellen.

A Fáy-crème eltávolít minden pörsenést, sőmört, májfoltot, bőrhámlást.

A Fáy-crème kisimítja a ránczokat, az arczbőrt gyöngéddé és üdévé változtatja.

A Fáy-crème sem **ólmot**, sem **higanyt** nem tartalmaz, és teljesen ártalmatlan hatású.

A Fáy-crème nem zsíros, habszerű, gyorsan felszívódó kellemes illatú, mely nem teszi fényessé a bőrt.

A Fáy-crème nappal is használható, mivel nem zsíros, a poudert jól állja.

Használati utasítás.

Az arcz esténként lefekvés előtt a crémmel gyöngéden, egyenletesen bedörzsölendő. Reggel azonban hogy a hatás tökéletes legyen, jó, ha azt Fáy-crème szappannal lemoszuk. A crémét, ha úgy szükségeltetnék (pl. vizittelés, vagy más alkalmak révén) nappal is lehet használni.

A Fáy-crème adagja 2 korona.
Fáy-crème szappan 1 korona.

Kéz krém, a kezek naponta 2-3-szor a „Kéz krém” néhány cseppje és víz segítségével megmosatnak s ettől üde színt és bárszony puhaságot nyernek. Egy üveg 50 kr.
Kéz fehérítő. Este használva a kezek a legrövidebb idő alatt üde fehér színt nyernek. Egy üveg 40 kr.
Tannó-china hajszesz. Biztos hatású szer a haj kihullás ellen. — — — Egy üveg 2 korona.
Hajdusági petró. legújabb s legjobb minőség, terpetin mentes — kitünő illattal fehér és barna színben 20 kr.

Kapható:

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerésznél
II. SZOBOSZLÓN.
Ugyanott minden nevezetesebb gyógyszer különlegességek is megszerezhetők.

Nyom. Plón Gy. H.-Szoboszló.

Egy uri házhoz
2-3 polgári iskolai
tanuló teljes
ellátásra
elvéllaltatik.

Bővebb értesítést ad a szerkesztőség.

Tetőcserep.

Bohn-féle Szabadalmazott biztonsági
Bohn-átfedő tetőcserep mely minden eddigi tetőcserepet felülmúl, az ki ezen tetőcserepet megismeri, más anyagot tetőfedésre nem használ, mivel ez a legkönnyebb, a legtartósabb, legolcsóbb és vízhatlan, de a mi fő, legolcsóbb.

Könnyű súlya miatt a fedélszék folyton jókarban marad s vízhatlansága végett a fedélszék korhadásnak kitéve nincs.

Vevőinknek cserepeink rendkívüli célszerűségét készséges felvilágosításokkal bizonyítjuk s az ország bármely részéről legjobb referentiákkal szolgálhatunk.

Ezen cserepeinkből 15 drb. szükséges egy □-méter befedésére A léccézésnél a léczek körülbelül 35 cmnyire jönnek egy mástól, és azért ezen cserepeink használatánál 50%-al kevesebb lécz szükséges mint más cserep használatánál.

Árjegyzékkel s rajzzal bárkinek bérmentve szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

BOHN M. és TÁRSAI
Nagy-Kikinda.

Állandó raktárunk özv. Weisz Ignáczné és fia, vadasi faraktárában.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép készletek 21, egész 12 lédörög, szalma-kazánok, továbbá járgány-cséplőgépek, hore-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók.

COLUMBIA-DRILL

Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlő-malmok, egytemes aczélek, két- és háromvasútek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.